

Betænkning

over forslag til lov om ændring af byggelov.

(Afgivet af boligudvalget den 7. april 1976).

Udvalget har behandlet lovforslaget i nogle møder. I forbindelse hermed har boligministeren dels skriftligt, dels i samråd besvaret en række spørgsmål.

Udvalget har drøftet lovforslagets § 1, nr. 2, hvorefter der også i kontor- og erhvervsbyggeri m. v. skal kunne stilles krav, der tilgodeser de bevægelseshæmmedes særlige behov. Boligministeren har gjort udvalget bekendt med de krav, der agtes fastsat. De angår adgangsf forholdene til bygninger samt i bygningen gangbredder, dørbredder, toiletforhold samt placering af kontakter og betjeningsgreb. Derimod agtes der ikke stillet krav om elevatorer eller ramper mellem etagerne, men hvor elevatorer projekteres, skal mindst én opfylde standardmålene for elevatorer, der kan rumme en kørestol.

Under samrådet har boligministeren oplyst, at der ikke agtes ændret på disse krav i de kommende 4-5 år, ligesom boligministeren har bekræftet, at byggelovens almindelige princip om, at reglerne ikke finder anvendelse på bestående bebyggelse, også gælder de her omtalte krav. De kan altså kun kræves opfyldt ved nybyggeri eller i forbindelse med væsentlige ombygninger eller ændret anvendelse.

Boligministeren har endvidere givet udvalget følgende oplysninger om afgrænsningen af de erhvervsvirksomheder m. v., hvor de ovennævnte krav vil blive indført:

Efter de allerede gældende regler stilles der handicapkrav til boligbyggeriet (udlejningsbyggeriet) og til bebyggelser, som er offentligt tilgængelige (posthuse, biblioteker, skoler, rådhus, sygehuse etc.).

Den foreslåede udvidelse til kontor- og erhvervsbyggeri m. v. forestiller boligministeriet sig administreret således:

Kontor- og administrationsbygninger inddrages under kravene i førstkommende udgave af bygningsreglementet.

Erhvervslokaler, hvor handicappede har et naturligt behov for at kunne komme som kunder (pengeinstitutter, supermarkeder, dagligvarebutikker, hoteller), inddrages under kravene i førstkommende udgave af bygningsreglementet.

Biografer, forlystelsesetablissementer, spisestauranter og lignende inddrages såvidt muligt under kravene i førstkommende udgave af bygningsreglementet, men afgrænsningen og de praktiske muligheder kræver nærmere undersøgelser.

Produktionsvirksomheder forudsætter drøftelse med revalideringsmyndigheder m. v. for at få belyst behov og muligheder. Denne gruppe kan næppe medtages i førstkommende udgave af reglementet.

Om de økonomiske konsekvenser ved at opfylde kravene har boligministeren understreget, at det først og fremmest er et spørgsmål om at tage kravene i betragtning ved projekteringen. I så fald vil der i gennemsnitligt byggeri ikke blive tale om at forøge anskaffelsessummen, eller merudgiften vil være beskedent.

Anderledes kan sagen stille sig ved ombygning eller ændret anvendelse af en bestående bebyggelse. Her vil krav om opfyldelse af de foran nævnte bestemmelser efter omstændighederne kunne umuliggøre projektets gennemførelse eller gøre det økonomisk uoverkomme-

ligt, f. eks. fordi bærende skillevægge skulle flyttes eller samtlige døre udskiftes for at opnå de foreskrevne gang- og dørbredder.

Ved ombygning eller ændret anvendelse af en bestående bebyggelse er det derfor boligministerens hensigt at gøre en begrænsning, for så vidt angår kontorbygninger og produktionsvirksomheder. Her skal kravene kun opfyldes, hvor det kan ske uden indgribende ændringer i bebyggelsen. Hvad der skal forstås ved »indgribende ændringer«, kan næppe afgrænses generelt, men må bl. a. ses i sammenhæng med de ændringer, der af andre årsager skal gennemføres. Ved eksempler som de ovenfor angivne kan der gives vejledning for skønnet i de enkelte tilfælde.

Udvalget har endvidere drøftet lovforslagets § 1, nr. 3, hvorefter der i tilknytning til regler om arbejdsrum kan fastsættes bestemmelser om sundheds- og velfærdsforanstaltninger for de beskæftigede. Boligministeren har over for udvalget bekræftet, at der med den foreslåede bestemmelse ikke er tilsigtet nogen ændring i indholdet af de i medfør af arbejderbeskyttelseslovgivningen (nu: lovgivningen om arbejdsmiljø) gældende regler om udførelse og indretning af sundheds- og velfærdsforanstaltninger for de ansatte. Bestemmelsernes overflytning til bygningslovgivningen vil derfor ikke få økonomiske konsekvenser.

Et flertal (udvalget med undtagelse af fremskridtspartiets medlemmer af udvalget) indstiller herefter lovforslaget til *vedtagelse* med det af boligministeren stillede ændringsforslag.

Et mindretal (fremskridtspartiets medlemmer af udvalget) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling.

Det er urimeligt at gennemføre bestemmelser, der kan tvinge butik- og andre erhvervsvirksomheder til at iværksætte bygningsmæssige foranstaltninger, der kan virke ødelæggende på især små og mellemstore virksomheders økonomi. I nogle tilfælde vil det offentlige under påberåbelse af disse regler reelt kunne lukke virksomheder, der har fungeret udmærket og opfyldt publikums behov i en årække. Herved vil de handicappede medborgere få længere vej til de pågældende butikker og andre servicevirksomheder.

Mindretallet ønsker ligeledes at fremhæve det forkastelige i, at det offentlige igennem lovgivningen tiltvinger sig en bedre pantsikring end andre panthavere.

Ændringsforslag.

Til § 1.

Af boligministeren, tiltrådt af udvalget:

Efter nr. 3 indsættes som nyt nummer:
»01. Efter § 12 indsættes som ny paragraf:

»§ 12A. Når jordbundsforholdene i et område er af en sådan beskaffenhed, at en sænkning af grundvandsstanden indebærer en risiko for skade på omliggende bygninger, kan kommunalbestyrelsen beslutte, at der skal kunne stilles særlige krav til bygningernes funderingsmetode i det pågældende område, herunder at bygninger ikke må udføres med kældre, og at der ikke må foretages midlertidige eller permanente sænkninger af grundvandsstanden i forbindelse med et byggearbejde.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsens beslutning efter stk. 1 er bindende for ejere og indehavere af andre rettigheder over de pågældende ejendomme uden hensyn til, hvornår retten er stiftet. Kommunalbestyrelsen giver ejerne meddelelse om beslutningen og lader den tinglyse på ejendommene.«

Bemærkninger.

Ribe byråd har forespurgt boligministeriet, om bygningsmyndigheden i medfør af den nu gældende byggelovs § 42, som fra 1. februar 1977 afløses af § 12 i den ny byggelov af 26. juni 1975, kan nægte tilladelse til, at der foretages grundvandssænkninger i forbindelse med byggearbejder.

Baggrunden for kommunalbestyrelsens forespørgsel er de specielle jordbundsforhold i det indre Ribe, hvor bygningerne er opført på en kultursvamp varierende i tykkelse fra 0 til 6 m. Såfremt der i dette område foretages grundvandssænkninger, medfører det udtørring af kultursvampen med fare for bygningssætning til følge.

Efter de nævnte lovbestemmelser skal den byggende ved fundering m. v. foretage enhver foranstaltning, der er nødvendig for at sikre omliggende grunde og bygninger m. v.

Boligministeriet er imidlertid mest tilbøjelig til at mene, at bestemmelsen ikke indeholder hjemmel til at forbyde bygningsmæssige foranstaltninger alene med det sigte at undgå grundvandssænkning. Heller ikke anden lovgivning, herunder loven om kommuneplanlægning, in-

deholder den fornødne hjemmel. Ribe byråd har herefter anmodet om, at den fornødne lov-hjemmel søges tilvejebragt.

Man må være enig med Ribe byråd i nødvendigheden af, at der kan gribes ind over for funderingsmetoder, der ved midlertidige eller permanente sænkninger af grundvandsstanden udsætter de omliggende bygninger for fare. Den foreslåede bestemmelse giver kommunalbestyrelsen hjemmel hertil.

I stk. 2 foreslås det, at kommunalbestyrelsens lokalisering af et område, hvor en grundvandsenkning kan medføre skade på de omliggende bygninger, følges op af en meddelelse til ejerne og en tinglysning på ejendommene i det pågældende område om, at der kan stilles særlige krav til bygningers funderingsmetode.

Christophersen (V).

Hovmand (V).

Knie-Andersen (V).

*Johan Philipsen (V),
næstformand.*

Kjærulff-Schmidt (FP).

Svend Andersen (Rosk.a.) (FP).

Arne Bjerregaard (KrF).

Arnfast (CD).

*Knud Damgaard (S),
formand.*

Grünbaum (S).

Henning Jensen (S).

Kaj Poulsen (S).

Winnie Russell (S).

Aase Olesen (RV).

Henning Philipsen (SF).

Wilhelm (VS).

Poul Schlüter (KF).